

Innst. 18 L

(2014–2015)

Innstilling til Stortinget fra utenriks- og forsvarskomiteen

Prop. 122 L (2013–2014)

Innstilling fra utenriks- og forsvarskomiteen om endringer i vernepliktsloven og heimevernloven (allmenn verneplikt – verneplikt for kvinner)

Til Stortinget

Sammendrag

I Prop. 122 L (2013–2014) legger Forsvarsdepartementet frem forslag til endringer i lov 17. juli 1953 nr. 29 om verneplikt (vernepliktsloven) og lov 17. juli 1953 nr. 28 om Heimevernet (heimevernloven).

I forbindelse med Stortingets behandling av Meld. St. 14 (2012–2013) Kompetanse for en ny tid, ble det vedtatt å innføre verneplikt for kvinner. Forsvarsdepartementet viser til Innst. 384 S (2012–2013) og behandling i Stortinget 14. juni 2013. Regjeringen vil nå i tråd med vedtaket 14. juni 2013 utvide den allmenne verneplikten til å gjelde alle borgere, uavhengig av kjønn.

Regjeringen foreslår nødvendige endringer i vernepliktsloven og heimevernloven for å kunne innføre verneplikt for kvinner. Innføring av verneplikt for kvinner innebærer at kvinner får samme rettigheter og plikter som menn etter vernepliktsloven og heimevernloven.

Grunnloven slår fast prinsippet om allmenn verneplikt. I § 109 står det at «Enhver Statens borger er i Almindelighed lige forpligtet, i en vis Tid at verne om sit Fædreland uden Hensyn til Fødsel eller Formue. Denne Grundsætnings Anvendelse, og de Indskrænkninger den bør undergaa, bestemmes ved Lov». Bestemmelsen er kjønnsnøytral, og etter sin ordlyd pålegger den alle borgere en allmenn verneplikt.

Vernepliktsloven § 3 første ledd angir at den vernepliktige er norsk mannlig statsborger i alderen 19 til 44 år. Av bestemmelsens andre ledd fremgår det at verneplikten også kan pålegges menn som uten å være norske statsborgere hører hjemme her i riket. Slike vernepliktige vil imidlertid være fri for militærtjeneste så lenge staten er i krig med det land hvor vedkommende er, eller sist var, statsborger. Verneplikten består av tre hovedelementer: utskrivning, førstegangstjeneste og repetisjonstjeneste. Kvinner har i dag sesjonsplikt, men er ikke pålagt verneplikt. Førstegangstjenesten er frivillig for dem. Lovene foreslås også gjort kjønnsnøytrale.

Regjeringen foreslår at verneplikt for kvinner skal gjelde for kvinner som er født 1. januar 1997 eller senere. Alle norske statsborgere vil etter dette være vernepliktige fra de fyller 19 år. For å sikre forutsigbarhet og nå ut med tilstrekkelig informasjon til de vernepliktige, deres foreldre og andre berørte i samfunnet, vil 1997-kullet være det første årskullet som vil omfattes av lovendringen. De første vernepliktige kvinnene vil møte til førstegangstjeneste sommeren 2016.

Det foreslås også mindre lovtekniske endringer i vernepliktsloven og heimevernloven som følge av utviklingen i Forsvaret og samfunnet for øvrig.

Regjeringen har som en del av implementeringsarbeidet igangsatt flere utredninger med sikte på å forberede Forsvaret og samfunnet på endringen av verneplikten slik at Forsvaret lykkes med implementeringen av verneplikt for kvinner. Disse utredningene har blant annet til hensikt å bringe større klarhet i det konkrete kostnadsbildet knyttet til innføringen allmenn verneplikt. Ved behov vil regjeringen komme tilbake til Stortinget om dette på egnet måte.

For utfyllende informasjon om departementets vurderinger av de ulike endringene og innspill fra

høringsinstansene henvises det til Prop. 122 L (2013–2014).

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Svein Roald Hansen, lederen Anniken Huitfeldt, Marit Nybakk, Kåre Simensen og Jonas Gahr Støre, fra Høyre, Elin Rodum Agdestein, Regina Alexandrova, Sylvi Graham, Øyvind Halleraker og Trond Helleland, fra Fremskrittspartiet, Kristian Norheim, Peter N. Myhre og Per Sandberg, fra Kristelig Folkeparti, Knut Arild Hareide, fra Senterpartiet, Liv Signe Navarsete, fra Venstre, Trine Skei Grande, og fra Sosialistisk Venstreparti, Bård Vegar Solhjell, viser til Prop. 122 L (2013–2014) der Forsvarsdepartementet legger frem forslag til endringer i lov 17. juli 1953 nr. 29 om verneplikt (vernepliktsloven) og lov 17. juli 1953 nr. 28 om Heimevernet (heimevernloven).

Komiteen støtter regjeringens forslag til endring i vernepliktsloven slik at den allmenne verneplikten endres til å omfatte begge kjønn. En verneplikt som kun er forbeholdt menn, gjenspeiler ikke de grunnleggende verdiene i det norske samfunnet om at plikter og rettigheter skal være uavhengig av kjønn.

Komiteen vil påpeke at utvelgelse skal gjennomføres med den hensikt å gi Forsvaret best mulig operativ evne ved at Forsvaret skal rekruttere fra de best egnede og de mest motiverte. Allmenn verneplikt vil bidra til å utvide kompetansebredden og øke mangfoldet i vernepliktsmassen.

Komiteen understreker at det fra et legitimitetsperspektiv er viktig at Forsvaret har en god forankring i befolkningen og gjenspeiler det samfunnet det er satt til å verne. Allmenn verneplikt kan bidra til å styrke verneplikten som samfunnsinstitusjon ved at den gjøres allmenn og representativ for hele befolkningen. Kjennetegnet på et likestilt samfunn er at både kvinner og menn er representert på alle nivåer og alle områder i arbeidslivet.

Komiteen vil påpeke at innføring av verneplikt for kvinner innebærer at kvinner får de samme rettigheter og plikter som menn etter vernepliktsloven og heimevernloven, og at forslaget forutsetter at lovens ord og uttrykk gjøres kjønnsnøytrale.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at da partienes landsmøter våren 2013 behandlet spørsmålet om såkalt «kjønnsnøytral verneplikt», hadde saken ikke vært gjenstand for en konsekvensutredning.

Dette medlem viser til at Kristelig Folkepartis landsmøte 2013 ikke støttet såkalt kjønnsnøytral verneplikt, men foretrakk en ordning der «sesjonen er gjort obligatorisk for kvinner for å sikre at kvinner som ønsker å gjøre militærtjeneste, får relevant informasjon om dette». En videreutvikling av sesjonsordningen for kvinner kombinert med positive rekrutteringstiltak og bedre tilrettelegging for kvinner i Forsvaret, vil bidra til å øke kvinneandelen ytterligere. Dette medlem anser det viktig at også Prop. 122 L (2013–2014), ved gjennomføring av verneplikt for kvinner, presiserer at de som skal rekrutteres til Forsvaret, skal være de som er best egnet og mest motivert.

Dette medlem har videre merket seg at det i Prop. 122 L (2013–2014) opplyses at det nå er satt i gang flere utredninger for å finne ut hvordan Forsvaret og samfunnet kan forberedes på kvinnelig verneplikt og de kostnader som følger av dette. Dette medlem anser det positivt at Prop. 122 L nå varsler at konsekvensene av å innføre verneplikt for kvinner, herunder krav til fysiske anlegg, kostnader mv., skal bli grundig utredet.

Dette medlem har også merket seg at det inngår i mandatet til forsvarssjefen å se nærmere på behovet for å utvikle verneplikten, blant annet for at den på en effektiv måte skal bidra til Forsvarets operative evne, når han neste høst skal gi sitt fagmilitære råd før ny langtidsplan for Forsvaret kommer våren 2016. Dette medlem ser fram til at disse dokumenter vil gi oppdaterte forslag til videre utvikling av verneplikten før verneplikt også for kvinner settes i verk i 2017.

Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak til lov

om endringer i vernepliktsloven og heimevernloven
(allmenn verneplikt – verneplikt for kvinner)

I

I lov 17. juli 1953 nr. 29 om verneplikt gjøres følgende endringer:

§ 2 andre ledd skal lyde:

Oppbudenes bestemmelse er å tjene til forsvar av landets interesser hvor som helst det kreves. Landvernet, som består av de 10 eldste årsklasser, *kan brukes* bare med den begrensning som Grunnlovens § 25 fastsetter. Oppbudsinndelingen gjelder ikke for *befal*.

§ 3 første og andre ledd skal lyde:

Norske statsborgere er etter utskrivning *vernepliktige* fra 1. januar det året de fyller 19 til utgangen av det året de fyller 44. *Norske statsborgere som også innehar fremmed statsborgerskap, er ikke vernepliktige* her i riket såfremt konvensjon med den fremmede stat er til hinder for det.

Med de begrensninger som følger av konvensjon med fremmed stat, kan Kongen bestemme at verneplikt skal pålegges også *enhver* som uten å være *norsk statsborger* hører hjemme her i riket. *En slik vernepliktig er fri for militærtjeneste når* staten er i krig med det land hvor *vedkommende* er eller sist var statsborger.

§ 4 tredje ledd skal lyde:

Enhver som blir antatt som *frivillig* i militær stilling eller som *elev* ved *militærskole* før den ordinære vernepliktsalder, er *vernepliktig* fra og med antagelsen.

§ 4 fjerde ledd oppheves. Nåværende femte ledd blir fjerde ledd og skal lyde:

Frivillige som nevnt i *annet og tredje ledd, som ikke har fylt 18 år, skal ikke gis opplæring eller delta i stridsrelatert virksomhet, og skal straks fritas fra tjeneste dersom riket er i krig eller krig truer eller Forsvaret eller noen del av det er beordret satt på krigsfot.*

§ 5 første ledd skal lyde:

I krig eller når krig truer kan det settes opp krigsforsterkning. *Tjenestedyktige* som ikke tilhører de faste oppbud (§ 2), er tjenestepiktige fra og med den dag de fyller 18 år til og med det år de fyller 55. Bestemmelsen i § 3 første ledd annet punktum, annet og fjerde ledd får tilsvarende anvendelse.

§ 6 skal lyde:

Under krigstjeneste, under tjenestegjøring ved avdeling utenfor riket eller på tokt er enhver forpliktet til å bli stående i sitt oppbud inntil *vedkommende* kan erstattes av en annen.

§ 7 første og andre ledd skal lyde:

Vernepliktige er forpliktet til å overta den tjenestetilling i Forsvaret som de blir beordret til, og utføre den tjeneste som blir pålagt dem. Ingen kan mot sin vilje beordres til tjeneste med lavere grad enn den *vedkommende* er beskikket, tilsatt eller utnevnt i, med mindre særlige forhold i krig gjør slik beordring nødvendig.

Vernepliktige er forpliktet til å motta høyere grad og gjennomgå *nødvendig* utdannelse. Med mindre graden er midlertidig eller gitt for et bestemt opp-

drag, kan den bare fratras *de vernepliktige hvis de* har vist seg uskikket eller uverdigg til å inneha den.

§ 8 skal lyde:

I den utstrekning ikke annet følger av ansettelsesvilkårene gjelder bestemmelsene i denne lov for *tilsatt befal* så lenge de er i tjeneste. Tilsvarende gjelder personell som ikke har alminneligg verneplikt etter denne lov, men som frivilligg har inngått kontrakt om eller gitt skriftligg samtykke til *styrkedisponering*. For slike frivilligg gjelder loven for kontraktstidens varighet.

Vernepliktigg som utdannes til *befal* under førstegangstjenesten og som *ikke er gitt tilsetting* av ett års varighet eller mer utover førstegangstjenesten, følger med hensyn til verneplikt i fred den årsklasse de tilhører.

Alle andre *befal*, herunder *befal som har avsluttet tilsettingsforholdet*, er vernepliktigg til og med det år de fyller 55.

I krig eller når krig truer er *befal* som på grunn av tidligere ansettelse i Forsvaret oppbærer pensjon, redusert lønn eller har rett til oppsatt pensjon, tjenestepiktigg ut over det år de fyller 55 så lenge de anses brukbare. Ved innkalling må ingen mot sin vilje beordres til tjeneste som etter gjeldende bestemmelser er tillagt lavere grad enn den de innehar eller innehadde ved avgangen, med mindre de ved sitt forhold har gjort seg uverdigg til slik grad eller det foreligger forhold som nevnt i § 7 første ledd annet punktum.

Befal som nevnt i fjerde ledd er forpliktet til i fredstid å gjennomgå kortere kurser *mv.* som anses nødvendig for at de kan fylle den stilling de er bestemt for i krig.

Bestemmelsene i denne paragraf gjelder annet fastlønt og forhenværende fastlønt militært personell i den utstrekning Kongen *bestemmer*.

§ 11 skal lyde:

Førstegangstjenesten skal avtjenes uten unøddig opphold. Den skal *om mulig være* avsluttet innen utløpet av det år den vernepliktigg fyller 22, med mindre utsettelse med avgjørelsen om tjenestedyktigg etter § 30 første ledd, eller *vedkommendes* eget forhold har vært til hinder for det.

For vernepliktigg med sivil opplæring av betydning for Forsvarets behov, herunder vernepliktigg som nevnt i § 10 annet ledd, kan Kongen gi særregler om oppdeling av den samlede ordinære tjenestetid. Likeledes kan Kongen bestemme at utskrivning eller innkalling til tjeneste av *enhver* som er under slik opplæring skal utstå i inntil 2 år.

§ 12 første og andre ledd skal lyde:

Er innkalling blitt utsatt eller *fremskutt, skal den vernepliktigg utføre førstegangstjeneste* som fastsatt

for den årsklasse eller kontingent *vedkommende* innkalles sammen med. Når ikke særlige hensyn gjør seg gjeldende, skal *den vernepliktiges etterfølgende ordinære tjeneste være av samme varighet som bestemt for egen årsklasse, og utføres sammen med egen årsklasse*. Etter nærmere regler av Kongen kan bestemmelsen i første punktum fravikes for vernepliktig som får sin ordinære tjenestetid oppdelt i henhold til § 11 annet ledd.

Plikt til førstegangstjeneste i fred bortfaller når den ikke er påbegynt innen utløpet av det år den vernepliktige fyller 28. Hvis forsinkelsen er forårsaket av den vernepliktige, bortfaller plikten hvis tjenesten ikke er påbegynt innen utløpet av det år *vedkommende* fyller 33. Resterende førstegangstjeneste bortfaller ved utløpet av det år den vernepliktige fyller 28, når *vedkommende* har måttet sendes hjem ved eller etter fremmøte til tjeneste på grunn av sykdom, skade eller lignende. Hjemsendingen foretas etter beslutning av slik legemnd som nevnt i § 31 eller av *vedkommende* avdelingslege.

§ 20 skal lyde:

Enhver som oppholder seg her i riket, og som ikke åpenbart er helt udyktig til militærtjeneste, er utskrivningspliktig fra 1. januar i det år *vedkommende* fyller 18 år. De som er utenfor riket på dette tidspunktet, blir utskrivningspliktige straks de kommer hit.

Utskrivningsplikten opphører når verneplikten inntreier eller når den utskrivningspliktige blir kjent fri for verneplikt. Utskrivningsplikten bortfaller dersom den utskrivningspliktige ikke blir innkalt til sesjon del 2 innen utløpet av det år *vedkommende* fyller 28 år.

Utskrivningen omfatter

1. *innrullering* av de utskrivningspliktige i *Forsvarets verneplikts- og tjenesteregister*; og
2. *klassifisering* av de utskrivningspliktige for å fastslå deres tjenestedyktighet og øvrige forutsetninger for tjeneste.

Enhver som ennå ikke er blitt utskrivningspliktig, kan etter nærmere bestemmelser av Kongen likevel tillates å bli utskrevet, men ikke tidligere enn fra 1. januar i det år *de* fyller 17 år. *De* er i så fall utskrivningspliktige så snart tillatelsen er meddelt *dem*.

I krig eller når krig truer kan Kongen gi nærmere regler om *utskrivningsplikten*. Kongen kan under slike forhold bestemme at utskrivningsplikten også skal omfatte *enhver* utenfor riket, og gi nærmere regler om fremgangsmåten ved utskrivningen. Reglene kan fravike denne lov.

§ 27 første, andre og tredje ledd skal lyde:

Sesjon holdes etter innrullering av ny årsklasse, og gjennomføres i to deler. Dersom frammmøte til se-

sjon del 2 ikke har latt seg gjennomføre innen rimelig tid og klassifisering etter §§ 26 og 29 ikke har vært mulig, kan allikevel personell som ikke åpenbart er helt udyktige utskrives, og deres tjenestedyktighet avgjøres ved frammmøte til tjeneste.

Sesjon del 1 innebærer at alle utskrivningspliktige avgir en egenerklæring uten at personlig frammmøte kreves. Dette gjelder også utskrivningspliktige som ikke er blitt klassifisert tidligere og som ikke har fått utsettelse med utskrivning i henhold til § 21.

Sesjon del 2 innebærer personlig frammmøte for klassifisering. Til *sesjon del 2* kan innkalles utskrivningspliktige som på bakgrunn av *sesjon del 1* anses egnet for tjeneste i Forsvaret, og utskrivningspliktige som ikke besvarer egenerklæringen i *sesjon del 1*. Også andre utskrivningspliktige og vernepliktige som skal undersøkes på ny, kan innkalles til *sesjon del 2*.

§ 30 tredje ledd første punktum skal lyde:

Med Stortingets samtykke kan Kongen treffe bestemmelse om fornyet legeundersøkelse og utskrivning av *dem* som er kjent udyktige.

§ 31 første ledd første punktum skal lyde:

Legekjennelser som er avgitt før den vernepliktiges første frammmøte til tjeneste, og som ikke går ut på at *vedkommende* er udyktig til enhver militærtjeneste, kan tas opp til ny avgjørelse ved frammmøtet.

§ 33 andre ledd skal lyde:

Sjøfolk fordeles til Marinen så langt det er behov for dem.

§ 35 skal lyde:

Resultatet av utskrivningen meddeles den *enkelte* på den måte Kongen bestemmer.

§ 36 skal lyde:

Vernepliktsverket fører et *verneplikts- og tjenesteregister* over alle utskrivningspliktige og vernepliktige.

Kongen gir nærmere bestemmelser om innhold og oppbevaring av *opplysninger i verneplikts- og tjenesteregisteret*.

§ 37 skal lyde:

Er noen forbigått ved utskrivningen og feilen blir oppdaget eller årsaken til forbigåelsen bortfaller, skal *vedkommende* utskrives så snart som mulig.

Blir det brakt på det rene at noen er feilaktig utskrevet, skal *utskrivningen straks avsluttes og den utskrevne* betraktes som ikke utskrevet.

§ 38 første ledd skal lyde:

Enhver vernepliktig kan uten hensyn til eget ønske omdisponeres til annen enhet i eller utenfor den forsvarsgren *vedkommende* opprinnelig er disponert til. Etter søknad kan *den vernepliktige* omdisponeres når vektige velferdsgrunner foreligger og tjenstlige hensyn ikke er til hinder for det.

§ 39 skal lyde:

I den utstrekning Kongen bestemmer skal utskrivningspliktige og vernepliktige gi melding om bortreise, *flytting*, utvandring og mønstring i utenriks fart. Kongen kan også gi bestemmelser om at de må ha tillatelse til å reise bort fra riket, utvandre eller mønstre i utenriks fart. I krig eller når krig truer, kan Kongen, med Stortingets samtykke treffe bestemmelser om reiseforbud, som kan omfatte også *andre enn utskrivningspliktige og vernepliktige* fra 1. januar i det år de fyller 17.

Den som på grunn av opphold utenfor riket ikke er utskrevet, skal melde seg for politiet straks *vedkommende* kommer til riket.

§ 40 første ledd skal lyde:

Enhver i utskrivnings- og vernepliktig alder plikter på oppfordring ved personlig fram møte eller skriftlig å gi opplysninger om forhold som har betydning for deres utskrivning og verneplikt og herunder å skaffe til veie attester og andre dokumenter som kreves framlagt. I rimelig utstrekning plikter de også på annen måte å godtgjøre riktigheten av sine opplysninger.

§ 43 skal lyde:

Enhver plikter selv å påse at sitt utskrivnings- og vernepliktsforhold i rett tid kommer under behandling.

Den som ikke får slike meddelelser eller ordrer med hensyn til forhold som nevnt i første ledd og som *vedkommende* etter sin alder og sine øvrige forutsetninger skal ha, plikter å melde fra om dette til politiet eller Vernepliktsverket.

§ 44 skal lyde:

Vernepliktig som har gjennomgått førstegangstjeneste kan etter nærmere bestemmelser av Kongen pålegges utenfor tjenestetiden å oppbevare og holde vedlike våpen med ammunisjon og utrustning som *vedkommende* skal møte med ved mobilisering.

§ 46 første ledd skal lyde:

Til bruk for utskrivning, rulleføring og innkalling til tjeneste plikter offentlige myndigheter og tjenestemenn, arbeidsgivere og fartøysførere, bestyrere og private lærestanstalter, ungdomshjem og sykehus,

prester og forstandere i trossamfunn uten betaling å gi opplysninger, oppgaver og attestasjoner angående *enhver* mellom 17 og 45 år som er knyttet til dem eller registrert hos dem.

§ 46 tredje ledd første punktum skal lyde:

Politiet og *norske utenriksstasjoner* plikter på forespørsel å gi veiledning om utskrivnings- og vernepliktsforhold.

§ 46 tredje ledd tredje punktum oppheves.

§ 46 fjerde ledd første punktum skal lyde:

Hvis sesjonslege får forfall, plikter enhver lege på anmodning fra klassifiseringsnemnd eller høyere myndighet å overta *vedkommendes* funksjoner inntil avløsning kan skje.

§ 48 skal lyde:

Med bøter straffes den som forsettlig eller uaktsomt

1. unnlater å oppfylle meldeplikt etter §§ 39 eller 43, unnlater å innhente som nevnt i § 39 *første ledd* annet punktum eller overtrer reiseforbud gitt i medhold av § 39 *første ledd* tredje punktum;
2. uten gyldig forfall uteblir fra eller kommer for sent til møte som *vedkommende* er innkalt til i medhold av denne lov, møter i ikke edru tilstand, forlater møtet uten tillatelse eller ved sin opptreden hindrer eller forstyrrer møtets gang;
3. unnlater eller nekter å oppfylle noen av de plikter som *vedkommende* er pålagt etter §§ 40, 41 eller 42, gir uriktige opplysninger om forhold som nevnt i § 40 eller ved sin atferd eller på annen måte søker å villedde vernepliktsmyndighetene ved *bedømmelsen av vedkommendes utskrivnings- eller vernepliktsforhold*, eller
4. overtrer eller forsømmer *de* plikter *vedkommende* er pålagt å ta vare på i henhold til § 44.

I kapittel VI skal ny § 50 a lyde:

Kvinner født før 1. januar 1997 er ikke vernepliktige etter § 3 første ledd.

Kvinner som frivillig gjør tjeneste i Forsvaret, og som er født før 1. januar 1997, har styrkedisponerings- og tjenesteplikt som bestemt av Kongen med Stortingets samtykke. Enhver er utskrivningspliktig etter § 20 første ledd. Utskrivningsplikten for kvinner født før 1. januar 1997 opphører etter endt klassifisering.

II

I lov 17. juli 1953 nr. 28 om Heimevernet gjøres følgende endringer:

§ 4 skal lyde:

Plikt til å gjøre tjeneste i Heimevernet har etter nærmere bestemmelser fastsatt av Kongen

1. *alle* vernepliktige som forutsettes ikke kalt inn til annen militærtjeneste hverken i fred, ved *styrkeoppbygging* eller i en viss tid etter *styrkeoppbygging* og
2. *vernepliktsfrie* i vernepliktig alder og eldre til og med det år de fyller 55, alle for så vidt de er kjent dyktige for heimevernstjeneste og ikke er eller ville vært fri for verneplikt på grunn av statsborgerlig forhold.

Enhver over vernepliktig alder kan pålegges tjeneste i Heimevernet i den utstrekning Heimevernets oppgaver på vedkommende sted ikke kan løses ved hjelp av pliktige i yngre alder og frivillige.

I krig har også *enhver* under vernepliktig alder tjenesteplikt i Heimevernet *fra* og med fylte 18 år, når *vedkommende* fyller vilkårene etter første ledd nr. 2.

§ 5 første ledd skal lyde:

Som frivillige i Heimevernet kan antas *enhver* som har fylt 16 år, herunder også vernepliktige i den utstrekning Kongen bestemmer. Disse vernepliktige *kan ikke* pålegges tjeneste i Heimevernet i den tid de er innkalt til annen militærtjeneste.

§ 6 andre ledd andre punktum oppheves.

§ 15 første punktum skal lyde:

For øyeblikkelig å styrke militær avdeling eller lignende utenom Heimevernet under dens oppsetting ved *styrkeoppbygging* eller krig, plikter heimevern-soldater i vernepliktig alder som er opplært til spesiell stilling eller tjeneste, etter pålegg å møte og tjenestegjøre ved avdelingen inntil vedkommende kan bli avløst.

III

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

Oslo, i utenriks- og forsvarskomiteen, den 8. oktober 2014

Anniken Huitfeldt

leder

Regina Alexandrova

ordfører

